

Smârtfon in mâchina

A vâg fôra d'in cà, a tói la mâchina, al muturén o sinchenâ al tranvâi (mo adès bisâggna ciamêrel *Búss*) e quand a sâ n arivè ala mî destinaziân am vén sâ nper fât ed pinsêr: “a n sâ n brîsa andè al gabariôt, la m é andè fâta bân, l é un mirâcuel”. Al mutív l é sâul ón e purtròp i al cgnóssen tótt: as ciâma *Smârtfon*; sé, insamma, al telefonén.

Tótt quant, mo pròpi tótt, una vólta o cl'ètra i n arîven brîsa d'âura ed fêr da manc d'adruvèrel sâ nper e dapartótt. Parfén in st mânter ch'i cundûsen la mâchina, un sinifili d zânt i mândèn di mesâg' es i guèrden i *sòc'al*. Quand al semâfer al dvânta vaird, ai é sâ nper quèlc martóff ch'l avanza fairum parché l é drî a guardèr cal quadartén ed vaider tótt iluminè. Sta fazannda la s capéss anc dal tragétt ch'i fan, i mèrcen a lumèga es i van par d zà e par d là cme di casarû apanna vgnó fôra dal'ustarî. L é par quasst che, secânnd mé, i dvântèn un prîguel par lâur e par chi èter.

Fèi mò chés: al *Smârtfon* l é ed gran môda parfén in muturén e mégga sâul quand i van pianén pr al tràfic, moché, anch quand i mèrcen d lóng: una man la strécca al gâs e cl'ètra la pistâlla col didân in vatta al telefonén. E la n é mégga finé, ai é anc i zicléssta. Anc a lâur, ch'i arénn d'avair pió pòra ed tótt chi èter parché i fan pió prèst a fêres dal mèl, an i pèr vaira d andèr sâ nza man e pistulèr coi sù *sòc'al*. Pò i câschen e i se sbrèghen la mazòca.

Mé a cradd che quand arivân a cà san e sèluc dâpp a quèlc chilòmeter pasè in strè, al séppa pròpi un mèz mirâcuel.

Pròpi prezîs a chi pasesgêr d un *búss* ed Râmma che socuânt dé fâ al s é inpatachè cã ntr a un âlber e l'é andè fâta bân: sâul trantón fré, mo al psêva èser un mazèl. L autéssta l éra drî a telefonèr e i an secuestrè l aparâc' par dscrûver s'al bacajèva o s'al scrivèva un mesagén.

Insamma, adruvèr al telefonén in st mânter ch'as cundûs quèlc stramèz al tràfic, cminziapiând dala curîra fên ala biziclatta, am é d avis ch'al séppa dvintè un bèl scapózz da métrri un rimèdi. Ai ò pòra, che secânnd al sòlit,

Bân Nadèl a tótt i amîg dal Pânt dla Biânnda

as tacarà a môver quèl sâul quand ai suzdrà un masâcher. A spêr pròpi d an ciapèri brîsa, mo quanti vòlt i quî êni andè inânz in sta manîra?

Scusèm bân dimónndi, mo, bòja d una palatta, s'a guidè anc un cariòl, al telefonén fè bân fènta d avairel lasè a cà. S'al sâ nna lasèl sunèr e s'arspundî o a i guardè dâpp a dîs minûd quand a sî fîrum, al mândn an fâ mégga tramâz, vè! Arvâddres.

La Taraghégna

Al grinbalén naigher

Ògni tant as sént dîr che bisûgnarèv turnèr a mètter indòs ai cínno i grinbalén: nîgher pr i mâsti e bianc pr âl fâmmen, cme una vólta. Ói, nuèter mâsti a l avèven naigher parché a sâ n di sbrudajón. E pò int i banc ai éra al calamèr dl inciòster, un invîd a arbaltèrsel adòs. Âl fâmmen, invèzi, âli êren sâ nper tótti bân urdnè, coi sù grinbalén imacolè... Che râbia ch'âl fèven. Ai éra anc ed quî ch'i s mitèven al grinbalén in prémma, dla só gîossta misûra, lóng fên ai znûc', e i arivèven in quènta sâ nper con quall indòs, che in stal mânter l éra dvintè una...*minigonna*.

F. C.

Al salût rumàn*

A v vói cuntèr un fatarlén capitè int i ân dla guèra.

Avî da stèr a savair che mî nòn, Âmos Lèli, l éra al cuntadén dal prît dla Crâus dal Biâc: un sitarén ed gnanc una turnadûra, mo ai éra d incôsa. Al pió bèl i êren i animèl, mo manc bèla l'èra la fên che, puvrètt, ai tuchèva a tótt, prémma o pò: la galérina ch'i i tirèven al còl per “*scarso rendimento*” int la produziân dâli ôv, al cunén ch'al ciapèva una gran svattla int la câppa e pò dâpp i al dscurdghèven par fèr i paramàn int al manóbbri dla biziclatta, col fradd. Al pió inpurtânt, però, l éra al ninén ch'al ciucèva la bròda int al sò buclèr par tótt l ân e pò, puvràtt, al finèva con di gran roi sâtta la pònta d un scanén. A cal pònt che lé ai tachèva la sèna pió inpurtanta ed tótt la stasân: l'infstidûra, gnanc s'al fòss stè un rà o un cardinèl.

Suzèd che un ân, int un sît lé atais, in cà di Gasparén, apanna finé ed trasfurmèr al ninén in susèzza, parsótt, grasû, lèrd e *via discorèndo*, ai arivè di tudèssc ch'i “rastrelénn” anc la càddga. Mî nòn Âmos al ciamé i sù fiû par studièr la manîra d an fèr la fên ed Gasparén. Sò fiòl Angiolîno (mî pèder, al pió grand), ch'l éra al custòdi dla Medgèna Leghèl, al strulghé sta bèla meneghèna. I mî zièn, lé ala Crâus, i arénn “pighè i usvéi” dal ninén. Mî pèder, d'acòrd con Gulfîr (ch'l éra ed cà là in ubitòri, a cà mî) l arèv mandè al caratân di mûrt a tòrel e a purtèrel ala Medgèna Leghèl che pò, ala nòt, là sâtta int un curidûr, ai srèv pò stè la funziân dl'infstidûra. Benéssum: vèner, ala matérina int âl dîs, ai avèva da ariver ste caratân col môrt spezièl in ví Irnèrio al 47.

Angiolîno l avèva bèle manvè tótt l'operaziân, mo ècco, ai arîva un èter caratân con un môrt inpurtânt: un pèz gròs di faséssta. In dû e dû quâter, lé dnanz al nómmer 47 as ardûs un sparvèrs d'avanguardéssta, ed pulismàn e d camîs naigri. Mî pèder an savèva pròpi cum fèr par farmèr al caratân col ninén: mî nòn, ala Crâus, an i é dóbbi ch'l avèss al telèfon. Al s métt in pî lé dal rastèl e, da lé a pòc, al

vadd arivèr al furgån ed Gulfir ch'al s'afirma dnanz al camìs naigri. Angiolino, col bõni manìr, al fà:

- *Lasè bãn pasèr, par piàsair, ch'i an purtè òn ch'l é stè infsté (!) int un inzidant fõra ed Galira.*

Bãn, i s fan tòtt in là e pò òn coi grèd int la mandga al tira só al brâz, al ciõca i tâc di stivèl e al fà un bèl salùt rumàn. Al caratån al pása al rastèl e anc tòtt chi èter: "tòcc" e un bèl salùt rumàn. Angiolino, con un gran peppacùl, al cumpàgna al nõv arivè int un sít sicùr, al trà un gran suspìr e pò al dís, tra sé e sé:

- *Anc quassta l'é fãta: an srà brìsa la prèmma vòlta che làur lé i fan al salùt rumàn a un ninén.*

Àmos Lèli

* Sfujànd àl pàgin dla racòlta dal Pànt dla Biànnda, int al nómmer 101 ai ò catè ste scrètt d Àmos Lèli. L é un arcòrd dal tãnp dla guèra, pèn ed cl'ironì ch'l'èra una caraterèstica d Àmos. Acsé ai ò pinsè ed stanpèrel un'ètra vòlta, anc parché in pió ai é al dsagn realizè par l'ucasiån da un èter grandèssum bulgnais: Wolfango.

**Dal paniràn ed Cúccoli
La machinatta**

S'ai èra un usvai ch'am fèva pòra da cínno, quasst l'èra la machinatta dal

barbìr. Mo mégga sãnper... Quand a adruvèr la l'èra un brèv profesionèsta *barbitonsore*, àl còs àli andèven bãn. Mo se invèzi la finèva in man a un diletànt, alàura la fazannda la dvintèva schèccia.

Òn ed quissti l'èra mì zién Dòlfo, bravèssum falegnàm intajadàur (al lavurèva da BEGA), mo che con in man la machinatta al dvintèva una spèzie d aguzén. In dòvv l'avèss mòi catè cla machinatta, mé a n al sò. Fòrsi ai l'avèva regalè al sò amìg Gualtiero, al barbìr ed piàza a Bùdri. Fatto stà che quand con i mì andèven a Bùdri a catèr i nùn e i zién (mì pèder e sò fradèl Dòlfo i avèven spusè mì mèder e sò surèla Nòrma...), apanna arivè in cà, la frès ed bãnvgno l'èra quassta:

- *Vgnì mo qué ragàz, ch'a v dâg una scurtadèinna ala cavièra...*

Se al zío Dòlfo al fòss stè un barbìren cum v, cla frès l'arèv avò un sãns, mo ló l'èra un falegnàm, brèv fèn ch'a vlì, mo sãnper un falegnàm, "ebanèsta intajadàur", ch'l'èra aviè a adruvèr i scarpì e àl sgaurbi, mo che con la machinatta l'avèva un brótt rapòrt. Sé, parché, pió che tajèr, cl usvài maledàtt at strazèva v i cavì dala radìs!

Al fò par quasst che a un zèrt pònt, prèmma d andèr a Bùdri a catèr i nùn e i zién, mé e mì fradèl andèven dal barbìr... E la machinatta? L'è andè a finìr int al paniràn ed Cúccoli. Giustamànt!

F. C.

Librarì bulgnaisa

La nutèzzia l'é ed qualli ch'ál dan dal smèco ala nõstra lãngua: fenalmànt ai arìva in librarì al "Van

gèli secànd Matì", curè da Gigèn Lìvra e Bertèn d Sèra (*Luigi Lepri e Roberto Serra*), ch'al srèv pò cme dír dũ pìz da nuvanta dal bulgnais. De pió: Gigèn al rapresànta la memòria stòrica dal dialàtt, mànt invèzi Bertèn l'é l'avgnìr, con i sù dũ gemì - Zvanén e la Giógglia - ch'i bacàjen bèle con bõna proprietè.

La traduziàn in lãngua bulgnaisa dal Vangèli secànd Matì la n'é brìsa un'inpraisa nõva, vèsst che dal 1862 al la fé anc al cànt *Carlo Pepoli*. Ai é da dír, però, che al sò dialàtt scrètt l'èra pèn ed paròl itaglièni tradótti pèra pèra par l'ucasiån, sãnza rispèt par la nõstra lãngua. Monsgnàur *Luciano Gherardi*, ch'l'èra al curèt dla cìsa ed San Bartelmì e Gaitàn al Dâu Tàrr, dal 1977 al fé stanpèr däl còpi anastàtichi dal Vangèli, naturalmànt sãnza preocupères dla scritùra dialetèl, ch'l'èra vanzè qualla "un tant al chíllo" dal cànt Pèpoli.

Invèzi, Gigèn e Bertèn i an tgnò adruvèr l'OLM (*Ortografia Lessicografica Moderna*), mèssa a pònt dal "nòster" *Daniele Vitali* e dal profesàur *Luciano Canepari**

Stè lìber l'é un'ètra mdàja d unàur dla "Bàla dal bulgnais", parché stramèz ai sù rapresètant ai è i autùr pió prestigiùs dla nõstra matèria. Vlaggna fèr socuànt nómme? Prònti: *Luigi Lepri, Roberto Serra, Daniele Vitali, Stefano Rovinetti Brazzi, Giorgio Campi, Aldo Jani, Ezio Scagliarini, Federico Galloni, Gianni Cavriani, Riccardo Pazzaglia*. Pò a i azònt anc un èter, ch'a sãn pò mé, e sàuratòtt l'indimeticàbil *Amos Lelli* che, àltr a èser stè un autàur, l'à anc mèss a pònt la tètnica par scrìver al bulgnais cum v col conpiùter. Anc stäl pàgin àli én fiòli dl'esperianza dal nòster Strulgån.

Banvgno alàura al Vangèli, ch'al srà presentè int la prestigiàusa *Aula dello Stabat Mater*, al *Sancta Santorum* dla cultùra bulgnaisa, int la bibliotèca dl Archiginèsi, lonedé 16 ed giàmber, al 5 e mèz dal dàpp-mezdé.

A se vdràn lé!

F. C.

* Vitali D., Canepari L., *Pronuncia e grafia del bolognese*, in: Rivista Italiana di Dialettologia, RID 19, 1995, pp.119-164 e <http://www.bulgnais.com/grafia.html>.

Dai prémm nómmes

La lizânza

Al problêma al n'êra brîsa cén e pió ai pasêva al tânp e pió al dvintêva schécc'. Tulí un òmen d'una pusiziàn sozièl discrêta: un bãn lavurîr, la cà in proprietè, i fiû bèle spusè e la prospetîva d'andèr in pensiàn prèst. A prènn definîrel un òmen furtunè e defâti fén a pôc tânp prémma al pinsêva ai ân ch'i l'asptèven con un mèssti ed sudisfaziàn e d'inpaziànza.

Mo adès, dâpp l'èsit di ûltum esâm al Mazâur, la sô vétta futûra l'avêva pèrs cal bèl lósster che ló l's asptêva. Al refèrt al dscurêva cèr: *isteria meteorica esplosiva*, che in pôchi paròl al vlêva dîr ciuchèr di iusfôn strepitûs e incontrolâbil, ch'i arivèven al inpruvîs, acsè sänza preavis. L'êra una fazannda sèria, s'as pänsa che al lavurêva int un ufèzzi con èter dâgg' inpieghè tótt sâtta ed ló e una bôna metè äli èren dòn...

La prémma vólta ch'ai capitè l'êra drî a fèr una ramanzénina a un rašunîr ch'l'avêva sbagliè una prâtica inpurtanta. Pròpi int al mumânt ch'l'adruvêva tótta la sô autoritè *per responsabilizzare il subalterno*, ai stiupé l'univèrs: una brännza stereofònica la ciuché in vatta ala scrâna, ch'la funziuné da càsa armònica, anplicand al bôss. La relativa šgasè, ch'l'êra vgnó fòra a una presiàn ed brîsa manc ed sî o sèt atmosfèr, la strumné d'intâuren una lanndra *al cui confronto i miasmi* d'un'aldamèra i parèven *Chanel n. 5!*

Al s'livé sô šbiâvd cunpâgna un linzòl, st mänter che al rašunîr, con tótt i cavî drétt, al n'êra brîsa bãn d'arivèr d'âura ed capîr cus'ai êra suzès dmandândes se cla manifestaziàn ed putânza intestinèl la fèss pèrt dla ramanzénina L andé al céssu pianén pianén.

Con zircospeziàn al se sfiubé ä l brèg, cunvènt ed catèri dänter un disâster ecològic. Invèzi: gnînte! Al s'tasté pulidén par cuntrolèr ch'an i fôss vgnó fòra un pèz ed zentîl, mo incôsa ai pèrs regolèr. L'êra i Ôt ed znèr, una dèta ch'la sgné la sô vétta per sänper mo nonostânt la galavèrna, quand al turné in ufèzzi al caté tótti ä l fnèster spalanchè. Int l'âria però ai êra anc un udurâz pais e quèsi visèbbil, una spèzie ed nabbia bâsa e žâla. I inpieghè i èren tótt afazè al fnèster e

inciòn avé al curâg' ed dîr quel. Cla sîra al magné pôc « par stèr alžîr », e a sô mujèr ch'la i dmandèva s'al stèss pôc bãn, l'arspundé ch'l'avêva deziš ed fèr un pôc ed dièta. Cla nòt al turné a culpîr e stavólta la véttima la fô sô mujèr.

Avî da stèr a savair che sta dóna l'è ónna ed cäl parsân che quand i s'apògen in vatta al lét *vegnono meno*, ch'al srêv pò cum dîr che anc s'ai tira al taramòt lâur ä l van d'long a runfèr beèti. E acsè al fô. Vèrs al trai dâpp mezanòt l'intestén dal nòstr amîg al dezié ed dèr un'ètra dimustraziàn pirotècnica: i linzû e la quèrta žibè i s'infíenn cunpâgna un dirizèbbil, tartgnând i gâs entèric ch'i n'avènn brîsa la pusibilitè ed strumnères int la stanza. Furtónna vòls che la quèrta la sarvé da « silenziadâur » e i ancuilén i n'sintènn gnînte, parché diversamânt ai srêv stè un *fuggi fuggi* generèl žâ pr ä l schèl. La mujèr la turné in sé dâpp avair našè al butiglién dla moníaca: având respirè una bôna pèrt ed gâs, l'êra švgnó.

Quasst al fô al prinzéppi. In sèguit l'intestén dal nòster amîg al pèrs méttres chièt. Mo l'êra la chèlma prémma dla tinpèsta. Int l'istâss dé al fè trai *performances* memorâbil: ala matèrina al fè al bäl dal šgâmmber int una riugnân dal cunsèlli d'aministrazziàn; al dâpp-mezdé al vudé un búss dla línnea 14 e ala sîra l'arivé d'âura ed fèr suspännder la riugnân dal cundumènni (al fô un bãn parché i avèven da deliberèr una móccia ed lavurîr ch'i srènn custè un òc' dla tèsta...).

Par ló la n'êra pió vétta e l'andé al šbdèl in dóvv i i fènn tótt i esâm dal chès e i al dmitènn con al refèrt ch'a savî. L'ónnica soluziàn prupòsta dal primèri l'êra una valisénina *tipo ventiquattrore*, coleghè con un tûb al bûs dal gnècc, una spèzie ed marmèta catalèttica che *«avrebbe silenziato le emissioni gassose, trattenendo e filtrando nel contempo i miasmi intestinali»*. In pôchi paròl al s'tratèva d'andèr in gîr con sta valisénina sänper drî, cum al fâ al presidânt americân ch'l'à sänper sîg una *ventiquattrore* con i còdiz e i ptón gióss par scadnèr la reaziàn nucleèr in chès d'un atâc nemîg.

Al valutè pulid sta prupòsta e al dmandé cunsèi a sô mujèr. Tótt e dû i fónn d'acòrd ed pruvèr, anc in

cunsideraziàn dal fât che tratândes *d'un presidio sanitario atto a migliorare la qualità della vita*, la spaîsa dl'acuésst l'êra *detraibile dalla denuncia dei redditi*.

Acsè al cminzipié a tirères drî dapartótt al sô *bagaglio a mano*, coleghè al urifèzzi da un tubén ch'al girèva drî dala vétta e al saltèva fòra da una mandga. La manutenziàn l'êra fâzil: quand ai sunèva una zighèla al vlêva dîr che i filter i èren da cambièr e l'aparacc' l'êra stè tarè par šmaltîr una zintunèra ed šgasè. Bän o mèl la vétta la tirèva d'long: chèsa, ufèzzi, bociofila. Ecco, la prémma arnónzia la riguardé pròpi la partidénna a bôc' dal sâbet, una pasiàn – qualla däl bôc' – ch'l'avêva ereditè da sô pèder. Cum èrel pusèbbil fèr una bèla bucè al vâul con cal badanâi lighè drî dala vétta? E pò, tótti cäl spiegaziàn da dèr, žirca la fazannda däl brännzi inpruvîs? Ältr a quasst, al sintèva ch'ai êra vgnó a manchèr la sudisfaziàn d'una bèla brännza tånnda, ed qualli ch'i t dan un sans ed liberaziàn totèl, l'ûltum ât ch'al rann d'complèt al góss d'una magnâza con i amîg. Con cl'aparciadûra i sù scurzón i èren dvintè däl iuflènni šbiâvdi, sänza personalitè: un témmid *blupp* in cla valîš, ch'l'êra dvintè paîsa cme la cadänna d'un cundanè.

Nâ, nâ! Acsè la n'êra pió vétta e una bèla matèrina l'andé in Prefetûra con tótt i sù refèrt mèdic, i èsit di esâm mo, sâuratótt, sänza la valisénina. Al spieghè la sô dšgrâzia al funziunèri ch'al l'arvè, mustrand i tótt i incartamént e dandî una dimustraziàn dla sô putânza con una šlušnè ch'la fé còrrer i usîr e i inpieghè còmm s'ai fôss stiupè una bâmmba.

Quand al turné fòra l'avêva sîg una dichiaraziàn - l'è pròpi al chès ed dîr acsè – *liberatoria*, ch'la gèva acsè:

«Si attesta che il latore della presente è affetto da isteria meteorica esplosiva, indipendente dalla sua volontà. Si dà licenza allo stesso di poter emettere in qualunque luogo egli si trovi flatulenze per le quali ogni tentativo di trattenerle potrebbe risultare seriamente pericoloso per la salute dell'emettitore. Si dichiara altresì che ogni azione coercitiva e/o denigratoria da parte di terzi è perseguibile penalmente. Firmato, ecc. ecc.»

Da cal dé al fó un ètr òmen: al turné a zûghèr a bòc' e quand ai capitèva quall ch'a savî, tòtt i zugadûr e al pòbblic i i fèven una bèla sbatrî ed man. Sô mujèr la s rasegné a tgnîr ed banda dal lèt una bómmbola d uséggin prânta par l ûs e la sô aziânnda al l à méss in *pre-pensionamento per gravi motivi di salute*.

Adès l é felîz. E al scurazza in fâza al mânnd.

F. C.

Al scuizân

Al sô nómm sientéffic l é *Ecballium elaterium*, mo in itagliàn al vén anc ciamè *Cocomero asinino*, *squizzetto o sputaveleno (Devoto-Oli)*. Par nuèter cínno invèzi l èra al scuizân, pr al fât che i sù frût, quand i én madûr, apanna a tuchèri i spûden fòra, insàmm ai almén, un léccuid puzlânt. An s parèva vaira dères drî tgnand in man cla bunbatta pestilenzièl e pò scuizèrsla adòs par pò turnèr a cà tòtt inpuzlintè.

L èter dé, fagànd dû pàs drî dal Sbdèl Mazâur, a m in sânn adè che lóng al merciapî ai é una móccia ed piant ed scuizân! Sicómm ch'ai ò sänper drî la mî machintèrina fotogrâfica, ècco ch'ai ò fât socuànt scât *per immortalare quel reperto legato alla mia infanzia lontana*. Sôbbit dâpp a l ò tuchè e... cla bunbatta vegetèl l'à fât al sô dvair, strumnând d intâuren i sù smintén e la só pózza... Putânza *evocativa* ed cla pózza! Pr un mumânt a sânn turnè cínno, pròpi lé, int i « mî » Prè ed Cavrèra, grâzie a chi puzlinton di *Ecballium elaterium*...

F. C.

Âria ed Nadèl

Eh, sé. Ai bâsta pôc par turnèr indrî, a quand mî pèder l andèva in canténna par purtèr in cà âl statuènni dal presèpi, quand andèven drî al canèl a zarchèr al mósschi par fèr l'èrba e a cójjer âl fôj ed mlôr da

brusèr la sîra ed Nadèl, in st mânter ch'adubèven l âlber con i cecolatén e una quelca bâla ed vaider...

Eh, sé, ai abâsta pôc, magâra la presânza d un sgnâuri arivè qué dal muntâgn dl Abrózz con la sô zanpâggna. A l ò incuntrè stamaténna, sâtta al pôrdg, int la scantunè stra Drî a Ragnn e Marcôni. Mé a pasèva in scûter e prémma ed vâddrel a l ò sintó. "Pîva pîva l òli d ulîva...", la música l'èra qualla, i pâgn quî d un zanpugnèr, che una vòlta ai ciamèven i "ciucèr", parché i vgnèven dala Ciuciarî e int i pî i avèven *le cioce* con tòtt i sù ligâm ed pèl. E spass al sâc dla zanpâggna al n èra brîsa ed pèl ed pîgra mo l èra utgnó adruvând una *camera d'aria* da câmion...

A m sânn farmè, ai ò tirè fòra al telefonén e – con al sô parmâss – a i ò fât un vídeo e una fotografî. Stra una supiè e un'ètra int al sâc ed pîgra (quasst sé!), l à arspòst al mî dmand. Al s ciâma Vitòri e al s farmarà qué a Bulâggna par socuànt dé, par regalères un pôc d atmosfèra natalézzia e magâra fèr só socuànt bajuchén da purtèr a cà.

E chi scarpón int i pî? Mo Vitòri l é abruzais, mégga ciucèr, e dal sâu pèrt i an sänper purtè i scarpón, brîsa *le cioce*, cme *Les montagnards des Apenins* (ch'i èren pò i ucarinéssta ed Bûdri...).

F. C.

La siânza di nûster vîc'

Lói (*Lolium temulentum*) – Loglio, anche *zizâgna*, pianta malefica, che nasce fra il grano. È graminacea velenosa per un fungo costante che contiene il suo grano. La farina è usata a far cataplasmi.

Lézz (*Quercus ilex*) – leccio, albero sempre verde che si eleva a mediocre altezza, assai ramoso, coltivato ne' boschi per ragnaje e per verzura ne' giardini. Ha frutti simili a quelli della quercia, ma più piccoli e amari. Il suo legno assai duro è usato nell'industria.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnda

Nómmer 168 dal 2019

Diretâur iresponsâbil e limusnîr:

Fausto Carpan

Dségg n uriginèl:

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgón eletrònîc:

Matéo d Niròz – Silvàn d Cavalèrina

Abunamént par pòsta: almànc 20 € al ân.

Indirézz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Tòtt i scrètt in dóvv an i é brîsa indichè l autâur i én ed Fausto Carpani.

Al dizionèri ed riferimânt par cäl paròl ch'âli én difèzzili da capîr l é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnais.com

Pro-memoria

Venerdì 6 dicembre, alle 18, nel Salone del Podestà:
presentazione del libro “Gardlén” una storia bolognese
di Serena Campi. Insieme all’autrice, partecipano Fausto Carpani con le sue canzoni
e Roberta Nanni alle letture.

LUNEDÌ 16 DICEMBRE 2019, ore 17.30
Biblioteca dell'Archiginnasio, Sala dello Stabat Mater
piazza Galvani 1 – Bologna

presentazione del libro

al Vangèli secàndd Matì
Il Vangelo secondo Matteo in lingua bolognese
con testo italiano a fronte
a cura di Luigi Lepri e Roberto Serra

ne parlano con i curatori:

Virginio Merola	Sindaco di Bologna
Eugenio Riccòmini	Storico dell'arte
don Stefano Ottani	Vicario generale per la sinodalità della Chiesa di Bologna

partecipano: il cantautore **Fausto Carpani** con il **Gruppo Emiliano**

Pendragon

Ingresso libero

Sabato 21 dicembre,
tra le 11 e mezzogiorno, nell'angolo di Tamburini saremo lì a cantare
e suonare per aiutare l'Opera Padre Marella.
Se passate di lì, fermatevi con noi:
ci faremo gli auguri di Natale...

Il presepio di Wolfango

Dall'8 dicembre al 16 gennaio i disegni originali e le statue del
Presepio di Wolfango saranno esposti nella Chiesa della Vita in
via Clavature